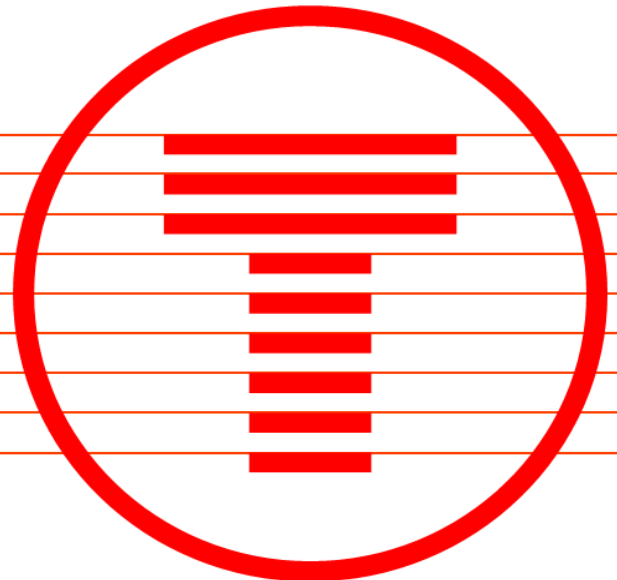

TRAFNIDIAETH CYMRU
TRANSPORT FOR WALES

Terfyn cyflymder 20mya diofyn ar ffyrdd cyfyngedig Ardaloedd cam 1

Monitro terfynol – crynodeb

Diwygiad

Terfynol

Dyddiad Cyhoeddi

20 Chwefror 2024

Mae Trafnidiaeth Cymru yn eiddo i
Lywodraeth Cymru
Transport for Wales is owned by the
Welsh Government

Enw'r ddogfen	Diwygiad
Terfyn cyflymder 20mya diofyn ar ffyrdd cyfyngedig, cam 1: Monitro terfynol – crynodeb	Terfynol

1. Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r data monitro a gafwyd o ardaloedd cam 1 20mya hyd at ddiwedd mis Mai 2023. Mae'r data a gyflwynir yma yn cael ei gymryd o'r adroddiad monitro terfynol sy'n ymwneud yn benodol â cham 1.

Bydd adroddiadau monitro yn y dyfodol yn ymdrin â'r terfyn cyflymder diofyn cenedlaethol o 20mya ar 'ffyrdd cyfyngedig' a gyflwynwyd ar 17 Medi 2023.¹

2. Amcanion a dangosyddion perfformiad allweddol

Fe wnaethom gyhoeddi'r fframwaith monitro 20mya cenedlaethol ym mis Medi 2023.² Mae hyn yn nodi pum amcan mesuradwy penodol ar gyfer gweithredu terfynau cyflymder 20mya:

- Gostwng nifer y cerddwyr a beicwyr sy'n cael eu lladd neu eu hanafu'n ddifrifol ar y rhwydwaith ffyrdd.
- Annog newid moddau o geir preifat i gerdded a beicio ar gyfer teithiau byrrach mewn ardaloedd adeiledig.
- Lleihau goruchafiaeth cerbydau modur mewn rhyngweithiadau rhwng cerbydau a cherddwyr.
- Lleihau allyriadau carbon o drafnidiaeth o ganlyniad i newid moddau o geir preifat i gerdded, beicio a theithio ar olwynion ar gyfer teithiau byrrach mewn ardaloedd adeiledig.
- Cynnal neu wella ansawdd yr aer lleol o ganlyniad i gyflymder traffig mwy llyfn a llai o gyflymu ac arafu.

Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA) yw'r brif set o fetrigau sy'n cael eu defnyddio i fonitro cynnydd yn erbyn yr amcanion. Asesir y saith DPA a ganlyn ar gyfer ardaloedd cam 1:

- Canran y traffig sy'n cydymffurfio â'r terfyn cyflymder o 20mya (DPA 1.1)
- Newid mewn cyflymder 85 canradd (DPA 1.2)³
- Newid mewn cyflymder cymedrig (DPA 1.3)
- Amseroedd teithio cerbydau ac amrywiad o ran amseroedd teithio ar y prif lwybrau (DPA 1.4). Mae hyn yn defnyddio'r gwahaniaeth rhwng y 5ed canradd ac amseroedd teithio'r 95fed canradd fel procsi.
- Newid mewn agwedd tuag at ddefnyddio teithio llesol mewn ardaloedd adeiledig (DPA 3.1)⁴
- Newid o ran ymddygiad ildio cerbydau a cherddwyr (DPA 3.2)
- Newid mewn ansawdd aer lleol yn seiliedig ar nitrogen deuocsid (NO₂) (DPA 4.1).

¹ Diffinnir ffyrdd cyfyngedig gan Ddeddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984 fel ffyrdd sydd â goleuadau stryd bob 200 llath o leiaf. Oni bai ei fod wedi'i lofnodi fel arall, y terfyn cyflymder ar ffyrdd cyfyngedig oedd 30mya cyn 17 Medi 2023 ac 20mya ar ôl.

² Terfyn cyflymder 20mya diofyn ar ffyrdd cyfyngedig: dogfen fframwaith monitro, TrC, Medi 2023.

³ Y cyflymder y mae 85% o yrwyr yn gyrru arno neu'n is mewn amodau llifo'n rhwydd.

⁴ Mae teithio llesol yn cyfeirio at deithiau sy'n cael eu gwneud drwy gerdded, beicio a theithio ar olwynion.

Enw'r ddogfen	Diwygiad
Terfyn cyflymder 20mya diodyn ar ffyrdd cyfyngedig, cam 1: Monitro terfynol – crynodeb	Terfynol

Nid ydym yn gallu adrodd yn erbyn y pump DPA arall ar y cam cynnar hwn yn y rhaglen 20mya. Mae hyn oherwydd cwmpas daearyddol cyfyngedig ardaloedd cam 1 a'r amserlenni byr ers eu rhoi ar waith.

Dyma'r DPA sydd heb gael eu hasesu ar gyfer cam 1:

- Cyfraddau damweiniau ar gyfer cerddwyr a beicwyr (DPA 2.1, 2.2, 2.3)
- Newid mewn allyriadau carbon deuocsid (CO₂) (DPA 4.2)
- Newid yn agweddau'r cyhoedd at derfynau cyflymder 20mya (DPA 5.1)

3. Crynodeb data monitro

Mae crynodeb asesu dangosyddion perfformiad allweddol ar sail data a gasglwyd yn ardaloedd cam 1 hyd at fis Mai 2023 ar gael yn nhabl 1.

Table 1: Crynodeb o'r asesiad DPA terfynol ar gyfer ardaloedd cam 1

DPA	Disgrifiad o'r DPA	Asesiad terfynol	Newid*
1.1	Canran y traffig sy'n cydymffurfio â'r terfyn cyflymder o 20mya	65% yn teithio ar 24mya neu lai (50% cyn gweithredu)	++
1.2	Newid yng nghyflymder 85 canradd	Cyflymder 85 canradd wedi gostwng (-3.0mya)	++
1.3	Newid yn y cyflymder cymedrig	Cyflymder cymedrig wedi gostwng (-1.6mya)	+
1.4	Amseroedd teithio cerbydau ac amrywiadau mewn amseroedd teithio, yn seiliedig ar y gwahaniaeth rhwng amseroedd teithio'r 5ed a'r 95fed canradd fel procsi ar gyfer dibynadwyedd amseroedd teithio, ar brif lwybrau trwodd	Yr holl draffig wedi'i gyfuno – mân newidiadau o ran amseroedd teithio, rhai yn gadarnhaol a rhai yn negyddol. Yn gyffredinol, cafwyd cynnydd bach mewn amseroedd teithio. Gwasanaethau bysiau wedi'u trefnu - gostyngiad cyffredinol ym mhrydlondeb y gwasanaeth yn ystod y cyfnod brig gyda gwasanaethau ar-amser yn gostwng tua 6 i 13 pwynt canran. Nid yw rhai gwasanaethau wedi gweld dirywiad mewn prydlondeb.	-
3.1	Newid mewn agweddau tuag at ddefnyddio teithio llesol mewn ardaloedd adeiledig	Yn seiliedig ar ddata a gasglwyd yn ystod blwyddyn academiaidd 2021/22: Cynnydd o 51% mewn teithio llesol ar deithiau i'r ysgol mewn ardaloedd cam 1, o'i gymharu â chynnydd o 37% mewn lleoliadau rheoli. Maint y sampl: 3,036 o blant	++
3.2	Newid o ran ymddygiad ildio cerbydau a cherddwyr	Casgliad petrus: llai o gerbydau'n cyflymu wrth agosáu at gerddwyr mewn ardaloedd cam 1	+
4.1	Newid yn ansawdd yr aer lleol – NO ₂	Dim effaith sylweddol wedi'i nodi hyd yma	0

* Newid o'i gymharu â'r sefyllfa cyn gweithredu: ++ (mawr cadarnhaol), + (bach cadarnhaol), 0 (dim newid amlwg), - (bach negyddol), -- (mawr negyddol).